

EUROPEISKA GEMENSKAPERNAS KOMMISSION

Bryssel den 7.4.2004
KOM(2004) 189 slutlig

Förslag till

AKT OM ANPASSNING

**AV VILLKOREN FÖR ANSLUTNING AV FÖRENADE REPUBLIKEN CYPERN
TILL EUROPEISKA UNIONEN**

(framlagd av kommissionen)

MOTIVERING

Den 31 mars 2004 överlämnade FN:s generalsekreterare, Kofi Annan, det slutliga förslaget till en allsidig lösning av Cypernproblemet till de berörda parterna. Detta förslag skall läggas fram för de båda cypriotiska befolkningsgrupperna för godkännande vid separata folkomröstningar som skall äga rum samtidigt den 24 april 2004, enligt en överenskommelse mellan samtliga parter som uppnåddes i New York den 13 februari 2004. Om resultatet av folkomröstningarna blir positivt kommer ön att återförenas och anslutas till Europeiska unionen.

Det bör erinras om att Europeiska rådet vid upprepade tillfällen har bekräftat att det med eftertryck föredrar en anslutning av ett återförenat Cypern. Europeiska rådet har även vid upprepade tillfällen hävdade att unionen är beredd att anpassa villkoren i en uppgörelse efter de principer som ligger till grund för Europeiska unionen. I slutsatserna från Europeiska rådets möte den 26 mars 2004 välkomnades *"kommissionens fortsatta vilja att bidra till en snar lösning inom ramen för regelverket"*.

I anslutningsfördraget föreskrivs det, i den händelse en uppgörelse skulle uppnås, ett särskilt förfarande för anpassningar av villkoren för Cyperns anslutning till Europeiska unionen med avseende på den turkcypriska befolkningsgruppen. Den rättsliga grunden till bifogade förslag till anpassningsakt när det gäller att tillgodose villkoren i uppgörelsen är artikel 4 i protokoll nr 10 till anslutningsakten. Denna bestämmelse innebär att medlemsstaterna ger rådet fördragsslutande befogenheter när det gäller anpassning av Cyperns anslutningsvillkor och därigenom av primärrätten och anger att kommissionen skall lägga fram ett förslag om hur denna befogenhet skall utövas.¹ Den rättsakt som blir resultatet av detta är med nödvändighet unik i sitt slag.²

Eftersom förslaget till rättsakt måste ingå i det förslag till allsidig lösning som lagts fram av FN:s generalsekreterare var även det förfarande som ledde fram till denna unikt i sitt slag. Texten till denna rättsakt färdigställdes i slutfasen av förhandlingarna med stöd av kommissionens delegation, under ledning av kommissionsledamot Günter Verheugen under överinseende av ordförande Romano Prodi. Med hänsyn till omständigheterna togs gemenskapens intresse och kommissionens initiativrätt enligt artikel 4 i protokoll nr 10 därigenom till vara på bästa sätt och i överensstämmelse med rådets slutsatser av den 26 mars 2004.

Genom detta förslag till rättsakt tillgodoses villkoren i uppgörelsen och erkänns Cyperns särskilda nationella identitet samt behovet att skydda den övergripande jämvikten mellan grekcyprioter och turkcyprioter. Det tas hänsyn till de betydande ekonomiska skillnaderna mellan de (framtida) cypriotiska delstaterna och det ekonomiska läget i allmänhet i den (framtida) turkcypriska delstaten. I rättsakten tas det också hänsyn till de särskilda förbindelserna mellan grekcyprioterna och Grekland samt mellan turkcyprioterna och Turkiet. Det bör betonas att förslaget till rättsakt inte innehåller några permanenta undantag från

---

¹ I artikel 4 anges följande: *"Vid en uppgörelse skall rådet enhälligt på förslag av kommissionen besluta om anpassningar av villkoren för Cyperns anslutning till Europeiska unionen med avseende på den turkcypriska befolkningsgruppen."*

² FN:s generalsekreterare har i skrivelser av den 31 mars 2004 underrättat parterna om att kommissionen har förbundit sig att för rådet lägga fram förslaget till akt om anpassning och att uppnå ett definitivt resultat som kommer att leda till en anpassning av primärrätten och sörja för rättslig säkerhet och trygghet inom Europeiska unionens rättssystem för alla parter som berörs.

gemenskapens regelverk utan att det enbart rör sig om övergångsperioder. Förslaget till rättsakt innehåller följande huvudsakliga delar:

- Den turkcypriotiska delstaten får på icke-diskriminerande grund under en period av högst 15 år kräva tillstånd för förvärv av fast egendom tills delstatens bruttonationalprodukt (BNP) har uppnått en nivå på 85 % av BNP i den grekcypriotiska delstaten. Under denna övergångsperiod på högst 15 år kommer det inte att råda något förbud mot förvärv av fast egendom, men det kan komma att införas ett tillståndsförfarande som skall bygga på offentliga, objektiva, stabila och öppna kriterier och tillämpas på icke-diskriminerande grund. Kommissionen skall lägga fram en rapport vart femte år och kan komma att rekommendera att restriktionerna upphävs.
- Rätten för cypriotiska medborgare att bosätta sig i den delstat där de inte är medborgare kan komma att begränsas ("intern restriktion").
- Rätten för grekiska och turkiska medborgare att bosätta sig på Cypern kan komma att begränsas.
- Om det skulle ske en allvarlig försämring av det ekonomiska läget i den turkcypriotiska delstaten kan lämpliga skyddsåtgärder komma att vidtas under en period av tre månader (endast kommissionen kan förlänga giltighetstiden för dessa åtgärder).
- Tillämpningsföreskrifter när det gäller inrese- och bosättningsrättigheter för turkiska medborgare, vilka skall vara förenliga med principen om likabehandling av grekiska och turkiska medborgare och Cyperns deltagande i Schengenområdet, skall fastställas inom sex månader genom förhandlingar mellan gemenskapen och Turkiet.
- Turkiska skall bli officiellt språk när behovet av nödvändig personal och de tekniska kraven har tillgodosetts.

Det bör påpekas att den slutgiltiga allsidiga uppgörelsen innebär att Förenade republiken Cypern kommer att kunna uttala sig samstämmigt i internationella forum och förfoga över strukturer som är tillräckligt starka för att gemenskapens regelverk skall kunna genomföras.

Denna rättsakt bör därför utan dröjsmål läggas fram för rådet för att omedelbart kunna antas av rådet om folkomröstningarna leder till ett positivt resultat. Efter det att ön har återförenats måste tillämpningen av gemenskapens regelverk dessutom enligt artikel 1.2 i protokoll nr 10 till anslutningsakten stegvis utsträckas till att omfatta den turkcypriotiska delstaten. I ett första steg måste gemenskapens institutionella regelverk och de allmänna bestämmelserna utsträckas till att omfatta den turkcypriotiska delstaten.

Såsom FN:s generalsekreterare angav i sina skrivelser innebär den allsidiga lösningen det bästa tillfället någonsin för Cypern att återförenas så att EU-medlemskapet till fullo kan komma alla cyprioter till godo.

Förslag till

AKT OM ANPASSNING

**AV VILLKOREN FÖR ANSLUTNING AV FÖRENADE REPUBLIKEN CYPERN
TILL EUROPEISKA UNIONEN**

EUROPEISKA UNIONENS RÅD HAR ANTAGIT DENNA AKT OM ANPASSNING AV VILLKOREN FÖR ANSLUTNING

med beaktande av protokoll nr 10 till 2003 års anslutningsakt, särskilt artikel 4 i detta,

med beaktande av kommissionens förslag, och

har därvid

- (1) beaktat grekcyprioternas och turkcyprioternas godkännande av det grundläggande avtalet den 24 april 2004,
- (2) beaktat garantifördraget och alliansfördraget, tilläggsprotokollet till dessa och upprättandefördraget,
- (3) uppmärksammat och respekterat demilitariseringen av Cypern,
- (4) funnit att anslutningsakten inte skall utgöra något hinder för genomförandet av det grundläggande avtalet och att villkoren i denna skall anpassas i enlighet med de principer som Europeiska unionen vilar på,
- (5) beaktat principen att det är Europeiska unionens uppgift att åstadkomma ett samarbete under fredliga former mellan stater och medborgare som bygger på principerna om frihet, demokrati, respekt för de mänskliga rättigheterna och grundläggande fri- och rättigheterna samt på rättsstatsprincipen, principer som är gemensamma för medlemsstaterna och återspeglas i det grundläggande avtalet genom vilket det införs nya förhållanden på Cypern och som innebär att landet under fredliga former kan integreras i Europeiska unionen,
- (6) betonat att den politiska jämställdheten mellan grekcyprioter och turkcyprioter, de två delstaternas lika ställning och förbudet mot ensidiga ändringar av de förhållanden som fastställs i det grundläggande avtalet är förenliga med artikel 6.1 i Fördraget om Europeiska unionen,
- (7) erkänt Cyperns särskilda nationella identitet och behovet att skydda jämvikten på Cypern mellan grekcyprioter och turkcyprioter, uppdelningen av Förenade republiken Cypern i två zoner och den utmärkande identiteten och integriteten hos delstaterna, vilket kräver vissa skyddsåtgärder och tillfälliga restriktioner när det gäller rätten till bosättning för såväl cypriotiska medborgare som medborgare i Grekland och Turkiet,

- (8) funnit att de främsta artiklarna i det grundläggande avtalet utgör en del av Förenade republiken Cyperns nationella identitet, som Europeiska unionen skall respektera,
- (9) uppmärksammat att Förenade republiken Cypern skall vidta alla de allmänna eller särskilda åtgärder som krävs för att säkerställa att de skyldigheter som följer av medlemskap i Europeiska unionen fullgörs i överensstämmelse med bestämmelserna i anslutningsfördraget och i denna rättsakt,
- (10) betonat att anslutningen till Europeiska unionen skall komma såväl grekcyprioter som turkcyprioter till godo och bidra till att främja utvecklingen i avsikt att minska de ekonomiska skillnaderna,
- (11) erinrat om att unionen i enlighet med ordförandeskapets slutsatser från Europeiska rådets möte i Bryssel den 12 december 2003 är beredd att ge finansiellt stöd till utvecklingen av norra delen av Cypern när en lösning uppnåtts,
- (12) övertygats om att det på grund av de ekonomiska skillnaderna mellan såväl den turkcypriotiska delstaten och Europeiska unionens medlemsstater som mellan de båda delstaterna krävs tillståndsförfaranden för förvärv av egendom i den turkcypriotiska delstaten för att oacceptabla plötsliga prishöjningar och omfattande uppköp av mark skall kunna undvikas,
- (13) också övertygats om att det ekonomiska läget i den turkcypriotiska delstaten även kan komma att göra det nödvändigt att under en begränsad tidsperiod införa särskilda skyddsåtgärder i syfte att skydda vissa sektorer i delstatens ekonomi,
- (14) beaktat de särskilda förbindelser och starka band som råder mellan grekcyprioterna och Grekland samt mellan turkcyprioterna och Turkiet,
- (15) uppmärksammat att Cypern såsom medlemsstat i Europeiska unionen skall fullgöra de skyldigheter som följer av associeringsavtalet från 1963 mellan Turkiet och Europeiska gemenskaperna, tilläggsprotokollet till detta och de beslut som fattats av associeringsorganen, däribland beslutet om upprättandet av en tullunion mellan Turkiet och Europeiska unionen, och därigenom bevilja Turkiet EU-behandling på de områden som omfattas av tullunionen,
- (16) i den utsträckning som det är förenligt med Cyperns medlemskap i Europeiska unionen velat bevilja grekiska och turkiska medborgare samma rättigheter i förhållande till Cypern,
- (17) funnit att grekiska och turkiska medborgare enligt det grundläggande avtalet har samma rättigheter till inresa till och bosättning på Cypern. Genomförandet av den principen kräver undantag från gemenskapsrätten när det gäller Cypern. Vare sig grekiska eller turkiska medborgare kan emellertid beviljas obegränsad rätt till invandring av hänsyn till den interna jämvikten bland befolkningen på Cypern, och
- (18) betonat att alla de förberedelser som krävs omedelbart bör inledas för att turkiska så snart som möjligt skall kunna bli och användas som officiellt språk och arbetspråk i Europeiska unionen.

HÄRIGENOM FÖRESKRIVS FÖLJANDE.

Artikel 1 Egendom

1. Utan hinder av gällande bestämmelser i gemenskapslagstiftningen skall det inte uteslutas att rätten för fysiska personer, som inte i minst tre år har haft fast bosättning i den turkcypriotiska delstaten, och för juridiska personer att förvärva fast egendom i denna utan tillstånd från den behöriga myndigheten i den delstaten på icke-diskriminerande grund kan komma att begränsas under femton år eller tills bruttonationalprodukten per invånare i den delstaten har uppnått en nivå på 85 % av bruttonationalprodukten per invånare i den grekiskcypriotiska delstaten, beroende på vilket som sker först.
2. Det tillståndsförfarande för förvärv av fast egendom som de behöriga myndigheterna i den turkcypriotiska delstaten tillämpar skall bygga på offentliggjorda, objektiva, stabila och öppna kriterier och tillämpas på ett icke-diskriminerande sätt.
3. Vart femte år skall kommissionen för Europaparlamentet och rådet lägga fram en rapport om tillämpningen av punkterna 1 och 2. I samband därmed kan kommissionen avge en rekommendation till den turkcypriotiska delstaten om att helt eller delvis upphäva restriktionerna, om den anser att de politiska, ekonomiska och sociala förhållandena på Cypern medger detta.

Artikel 2 Cypriotiska medborgares bosättning

1. Utan hinder av gällande bestämmelser i gemenskapslagstiftningen skall det inte uteslutas att rätten för en cypriotisk medborgare att bosätta sig i en delstat, i vilken vederbörande inte är medborgare, på icke-diskriminerande grund kan komma att begränsas
  - a) i form av ett moratorium under de första fem åren efter det att denna rättsakt har trätt i kraft,
  - b) om andelen personer som befinner sig i denna situation i förhållande till den sammanlagda befolkningen i en kommun eller by där de har sin bosättning har uppnått 6 % mellan det sjätte och det nionde året och 12 % mellan det tionde och det fjortonde året efter det att denna rättsakt har trätt i kraft, och
  - c) om andelen personer som befinner sig i denna situation i förhållande till den sammanlagda befolkningen i en delstat har uppnått 18 % under en period av högst nitton år efter det att denna rättsakt har trätt i kraft eller tills Turkiet ansluts till Europeiska unionen, beroende på vilket som sker först.
2. Därefter kan endera delstaten i avsikt att skydda sin identitet vidta skyddsåtgärder för att säkerställa att minst två tredjedelar av de cypriotiska medborgare som har fast bosättning talar dess officiella språk som sitt modersmål.

Artikel 3
Grekiska och turkiska medborgares bosättning

1. Utan hinder av gällande bestämmelser i gemenskapslagstiftningen skall det inte uteslutas att restriktioner på icke-diskriminerande grund kan komma att tillämpas när det gäller
  - a) rätten för grekiska medborgare att bosätta sig på Cypern om antalet bosatta grekiska medborgare har uppnått 5 % av antalet bosatta cypriotiska medborgare som har internt medborgarskap i den grekcypriotiska delstaten och inte har dubbelt medborgarskap, och
  - b) rätten för turkiska medborgare att bosätta sig på Cypern om antalet bosatta turkiska medborgare har uppnått 5 % av antalet bosatta cypriotiska medborgare som har internt medborgarskap i den turkcypriotiska delstaten och inte har dubbelt medborgarskap

under en övergångsperiod av högst nitton år efter det att denna rättsakt har trätt i kraft eller tills Turkiet ansluts till Europeiska unionen, beroende på vilket som sker först.

2. Därefter får Cypern i samråd med kommissionen vidta skyddsåtgärder för att säkerställa att den demografiska fördelningen mellan de personer på Cypern som har fast bosättning och antingen grekiska eller turkiska som modersmål inte i väsentlig grad ändras.

Artikel 4
Skyddsåtgärder

1. Utan att det påverkar tillämpningen av artiklarna 37 och 38 i anslutningsakten och fram till utgången av en period av högst sex år efter det att denna rättsakt har trätt i kraft, får de behöriga cypriotiska myndigheterna, om tillämpningen av Europeiska unionens bestämmelser om den inre marknaden orsakar, eller riskerar att orsaka, svårigheter som är av allvarligt slag och sannolikt kan förväntas bestå inom någon sektor av ekonomin eller skulle kunna föranleda en allvarlig försämring av det ekonomiska läget i den turkcypriotiska delstaten, vidta lämpliga skyddsåtgärder som skall gälla under en period av tre månader. Dessa åtgärder skall vara proportionella och inte utgöra förtäckta handelshinder och alla berörda parter intressen skall beaktas.
2. Kommissionen får på begäran helt eller delvis förlänga dessa åtgärder eller anta andra åtgärder för vilka den skall bestämma giltighetstiden inom den sexårsperiod som anges i punkt 1.

Artikel 5
Lika rättigheter för grekiska och turkiska medborgare

Utan att det påverkar tillämpningen av de restriktioner som gäller enligt artiklarna 1–3 och reglerna för turkiska medborgares rätt till inresa till och bosättning i andra medlemsstater, bemyndigas Cypern att bevilja turkiska medborgare samma behandling som grekiska medborgare när det gäller rätt till inresa och bosättning. Tillämpningsföreskrifter för dessa inrese- och bosättningsrättigheter för turkiska medborgare, vilka skall vara förenliga med ovan nämnda principer och Cyperns deltagande i Schengenområdet, skall fastställas inom sex månader genom förhandlingar mellan Europeiska gemenskapen och Turkiet.

Artikel 6
Europeiska säkerhets- och försvarspolitik

När det gäller Cyperns deltagande i Europeiska säkerhets- och försvarspolitik skall det tas full hänsyn till bestämmelserna i det grundläggande avtalet och bestämmelserna i garantifördraget och alliansfördraget samt tilläggsprotokollen till dessa, och dessa bestämmelser skall inte något avseende undergrävas.

Artikel 7
Representation i Europaparlamentet

Cypern kommer att företrädas i Europaparlamentet enligt principen om proportionell representation förutsatt att varje delstat tilldelas minst en tredjedel av de cypriotiska platserna i Europaparlamentet.

Artikel 8
Turkiska som officiellt språk i Europeiska unionen

1. Turkiska skall vara officiellt språk och arbetsspråk i Europeiska unionens institutioner.
2. Rådet skall besluta om den faktiska tillämpningen av punkt 1 när behovet av nödvändig personal och de tekniska kraven har tillgodosetts. Under tiden fram till dess att detta beslut fattas får turkiska språket användas vid Europeiska rådets och rådets möten.
3. Texterna till de rättsakter som antas av institutionerna och Europeiska centralbanken innan punkt 1 börjar gälla och upprättas på turkiska av rådet, kommissionen eller Europeiska centralbanken skall från och med den dagen vara autentiska på samma villkor som de texter som upprättas på de övriga officiella språken. De skall offentliggöras i Europeiska unionens officiella tidning om texterna på de övriga officiella språken offentliggörs på detta sätt.

Artikel 9
Tillämpning

Denna rättsakt skall offentliggöras i *Europeiska unionens officiella tidning* och börja tillämpas samma dag.

Utfärdad i Bryssel den [...]

På rådets vägnar
Ordförande
[...]